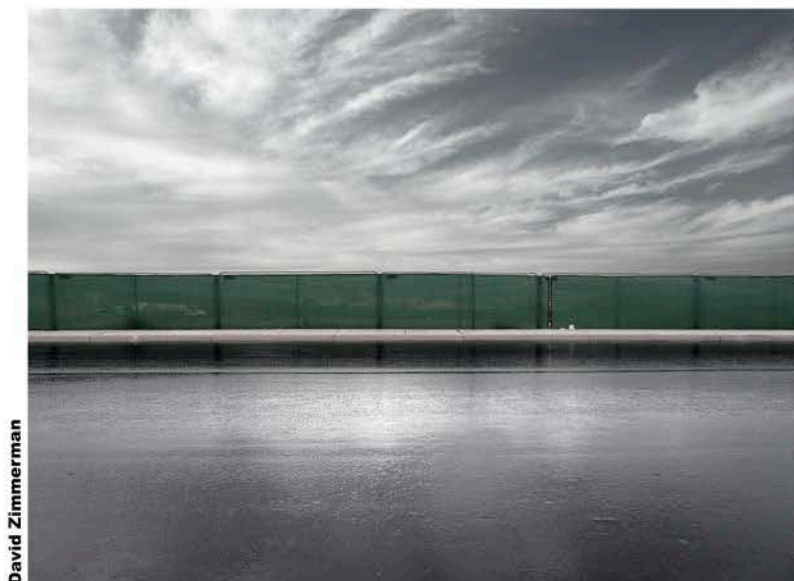

C O N t r a s t
Α Ν Τ Ι Θ Ε Σ Η
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI PHOTO FESTIVAL

1η ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

1 Οκτωβρίου – 31 Δεκεμβρίου 2010

**Μια σύμπραξη φωτογραφικών δυνάμεων με την πρωτοβουλία
της φωτογραφικής ομάδας «ΦΩΤΟΠΟΡΟΙ» του Πολιτιστικού Οργανισμού
Δήμου Ελευθερίου Κορδελιού «Μελίνα Μερκούρη»**

Άνθρωπος και περιβάλλον

Σε μια εποχή με θεαματική εξέλιξη στο επίπεδο της τεχνολογίας, η φωτογραφία, μέσο το οποίο από την γέννησή του συνδέεται άμεσα με αυτήν, εξακολουθεί να παραμένει προσκολλημένη στις αρχέγονες εμμονές της και τις παραδοσιακές θεματικές επιλογές της, να έχει τον άνθρωπο στο επίκεντρο της, να καταγράφει την πορεία της ανθρώπινης ύπαρξης και να εξιστορεί τις ιστορίες των ανθρώπων.

Υπάρχουν φωτογράφοι που υποστηρίζουν ότι το «θέμα» μιας φωτογραφίας είναι σημαντικότερο και πιο πολύπλοκο από την ίδια την παραγόμενη φωτογραφική εικόνα. Κάτι που σίγουρα ισχύει για τις απεικονίσεις ανθρώπων.

Ένα βλέμμα μια φωτογραφία, μια χειρονομία μια φωτογραφία, ένα άγγιγμα μια φωτογραφία, ένα φιλή μια φωτογραφία, κινούμενα σώματα μια φωτογραφία, μια φωτογραφία που μας ξεπερνά, μια ζωή που φαινομενικά δεν σταματά, αλλά συνεχίζεται μέσα στο κάδρο. Ακόμα κι όταν οι ανάσες πάψουν, η μνήμη της μιας στιγμής θα υπάρχει «εκεί», ο αέρας της αέρας, σα δευτερόλεπτο θα διατηρηθεί...στο φωτογραφικό είδωλο.

Το πορτραίτο, η 'απαθανάτιση', δηλαδή η επιθυμία για αθανασία, εκπληρώνεται με μια εικόνα, όπου το φωτογραφημένο πρόσωπο, καθηλωμένο μες στην επιφάνεια του φωτογραφικού χαρτιού, ακίνητο, ξανακοιτά το ίδιο το πρόσωπό του, που φωτογραφήθηκε. Η αλληλουχία της ανταλλαγής των βλεμμάτων του φωτογραφιζόμενου με το φωτογραφημένο γεννά την επιδοκιμασία της ίδιας του της πόζας, τον διχασμό μιας στιγμής για την προσωπικότητα που έχει και αυτή που 'φαίνεται', που αποκαλύπτεται. Ο φωτογράφος φαίνεται να σκηνοθετεί ή και να 'επιβάλλει' στα πρόσωπα που φωτογραφίζει μια κατάσταση, ένα ρόλο ή ακόμα την απλοϊκή κατάσταση της επιθυμίας του φωτογραφιζόμενου να φωτογραφηθεί, περιμένοντας την άμεση μεταμόρφωσή τους κάτω από την δική του μοναδικότητα. Πορτραίτα ανθρώπων, συμβολικές φιγούρες του Rebrand, τυπολογίες μορφών και χαρακτήρων, η Madonna, ο Εσταυρωμένος Χριστός, ο Ιάγος και ο προδομένος Οθέλλος. Κιαρόσκουρες δραματικές εικονοπλασίες, που δονούνται από την ενέργεια και την δύναμη των χαρακτήρων που απεικονίζουν.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει και ο Roland Barthes οι σπουδαίοι φωτογράφοι πορτραίτων είναι και μεγάλοι μυθοπλάστες. Η φωτογραφική κάμερα έχει τον δικό της τρόπο, να «κοιτά» τον άνθρωπο που στέκεται απέναντί της, ο φωτογράφος έχει την δύναμη με αυτό το σκοτεινό κουτί να συλλαμβάνει την αλήθεια, την αλήθεια για «εκείνον». Ποιος δεν νιώθει την ίδια ανάγκη με τον Bernard Shaw, όταν λέει ότι θα αντάλλαζε όλες της ζωγραφικές απεικονίσεις του Χριστού για μια φωτογραφία του;

Άλλες φορές ο φωτογράφος αλλάζει την απόσταση του από το θέμα, απομακρύνεται λίγα βήματα από το πρόσωπο του φωτογραφιζόμενου και, ως απλός παρατηρητής, πλανιέται μέσα σε μεγαλουπόλεις, αλλά και σε άλλες μικρότερες κοινωνίες που σφύζουν από την ανθρώπινη ύπαρξη, γίνεται ένα με το πλήθος και ζωγραφίζει με φως και σκιά ζωηρούς Ιμπρεσιονιστικούς καμβάδες, ψάχνοντας για μια «αληθινή» μαρτυρία της στιγμής, ένα ντοκουμέντο της ανθρώπινης κατάστασης, μια ανθρώπινη ιστορία. Παραμονεύει και κυνηγά μια «μοναδική» εικόνα, που θα μεταφέρει αυτούσια την αίσθηση του χάους και της ατέλειας που μας διέπει, αλλά και του μεγαλείου της ψυχής που εδρεύει στην μικρή μας ύπαρξη. Όταν αυτό που είναι «έξω» συνδυαστεί με αυτό που κρύβεται «μέσα», όταν η φωτογραφία αντανakλά και τους δυο αυτούς κόσμους, μόνο τότε, όπως δηλώνει και ο Henri Cartier Bresson, γίνεται ένα με τη ζωή, ένα με την ανθρώπινη ύπαρξη. Η ιστορία του βλέμματος είναι μια ιστορία φτιαγμένη από φωτογραφίες. Η φωτογραφία έχει ως σημείο αναφοράς την πραγματικότητα, από εκεί αντλεί τα θέματα της, εκείνη είναι τα χρώματα και τα σχήματα της, οι άνθρωποι οι στιγμιαίες ασπρόμαυρες μολυβιές της, όμως αυτή φωτογραφημένη καταφέρνει να υπερβεί τη φθορά που έρχεται με το πέρασμα του χρόνου. Και εμείς, ως θεατές του φωτογραφημένου κόσμου, ξανακοιτάμε τον εαυτό μας και κάποιες φορές «εκεί» καταφέρνουμε να τον γνωρίσουμε καλύτερα, αλλά κι όταν ακόμα βλέπουμε άλλους ανθρώπους φωτογραφημένους, πάλι «εκεί» το συναίσθημα είναι το ίδιο, αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχει ένας συλλογικός εαυτός που μας διαφεύγει.

Ο φωτογράφος βλέπει, παρατηρεί και αφαιρεί, οργανώνει, συλλαμβάνει, ξανακαδράρει φτιάχνοντας μια «νέα» πραγματικότητα. Δική του αλλά και δική μας, στην οποία υπάρχουμε όλοι. Μια Οικουμενική πραγματικότητα, τόσο αληθινή που γίνεται φαντασία και με μαγικό τρόπο αγγίζει την αλήθεια, την αλήθεια για μένα, την αλήθεια για εσένα, την αλήθεια για εκείνον, την αλήθεια που μας ενώνει.

Ίσως, εν τέλει, να ισχύει αυτό που emphaticά είπε κάποτε ο Minor Martin White και... όλες οι φωτογραφίες να είναι αυτοπορτραίτα.